

notitie

FORUM STANDAARDISATIE 15 maart 2016 Agendapunt 9. Voortgang Stuknummer 9. Voortgangsnotitie

Van:	Bureau Forum Standaardisatie
Aan:	Forum Standaardisatie
Bijlagen:	geen

Dit stuk over de voortgang ten aanzien van de volgende onderwerpen ligt ter kennisname aan u voor:

- a) Internationale standaardisatie
- b) Voorzieningen
- c) Wet- en regelgeving

a) Internationale standaardisatie

Identificatie van standaarden

Stand van zaken met betrekking tot identificatie van standaarden door de Europese Commissie (EC). Door identificatie krijgen standaarden van fora en consortia voor aanbestedingsregelgeving een status die gelijk is aan die van formele standaarden:

- De EC heeft op 28 januari jl. de 'identificatie' van XBRL gepubliceerd in het [official Journal](#): 'XBRL versie 2.1 komt in aanmerking als referentie bij overheidsopdrachten'.
- Vier (groepen van) standaarden zijn door de externe expertconsultatie gekomen en gaan nu het traject van Interservice consultation (EC intern) en commissiebesluit in. Publicatie in het Official Journal van de EU wordt voor de MSP-vergadering in juni verwacht. Het betreft:
  - o eSens-standaarden: ebMS3-AS4, BDX location, ebCore- PartyID
  - o CMIS version 1.0 & v1.
  - o 27 IETF specifications
  - o WCO Data model version 3.5
- *DMARC + SFP (e-mail beveiligingsstandaarden van IETF).* SPF is in november ingediend. Nederland dient nu op verzoek van meerdere MSP-leden DMARC in voor schriftelijke ronde. Na instemming van het MSP start een gecombineerde Evaluation Working Group DMARC/ SPF onder voorzitterschap van IEEE.
- RDF Resource Description Framework 1.0 (W3C) is ingediend door België. Doel is een gecombineerde identificatieprocedure met SKOS. BFS benadert het platform Linked Data Nederland voor deelname in de Evaluation working group.

Rolling Plan on ICT Standardisation

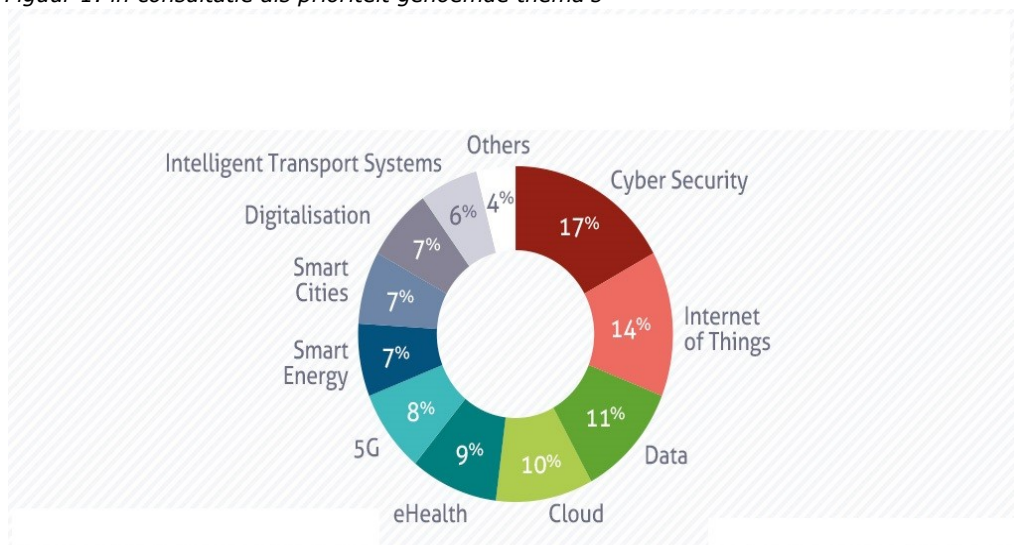
Het [Rolling plan 2016](#) is in januari verschenen en geeft een overzicht van EU-beleid en -activiteiten waarbij ICT-standaardisatie een aanzienlijke rol speelt. Er is nu extra aandacht voor de 'implementation', dat wil zeggen het volgen van lopende activiteiten en adoptie van nieuwe activiteiten. Daarvoor is een 'dashboard' (spreadsheet) gemaakt waarin de voortgang van alle activiteiten (196) wordt bijgehouden. Knelpunt: de voorgestelde acties die niet zijn opgepakt, worden doorgesproken met de EC. Zoals het een Rolling plan betaamt is de aanzet tot de 2017-versie gestart.

EU priority ICT standards plan

De eerste [resultaten van de EU Public Consultation](#) met betrekking tot een Priority ICT Standards Plan zijn beschikbaar. De Digital Single Market Strategy (gepubliceerd op juni 2015) wil prioriteiten stellen om focus aan te brengen en effectief te opereren. Het Forum en het Ministerie van EZ hebben op deze consultation gereageerd. De definitieve analyse wordt op 6 april door de EC gepresenteerd.

In de consultatie, waar 156 reacties op kwamen, zijn de volgende thema's als prioriteiten aangegeven:

Figuur 1: in consultatie als prioriteit genoemde thema's

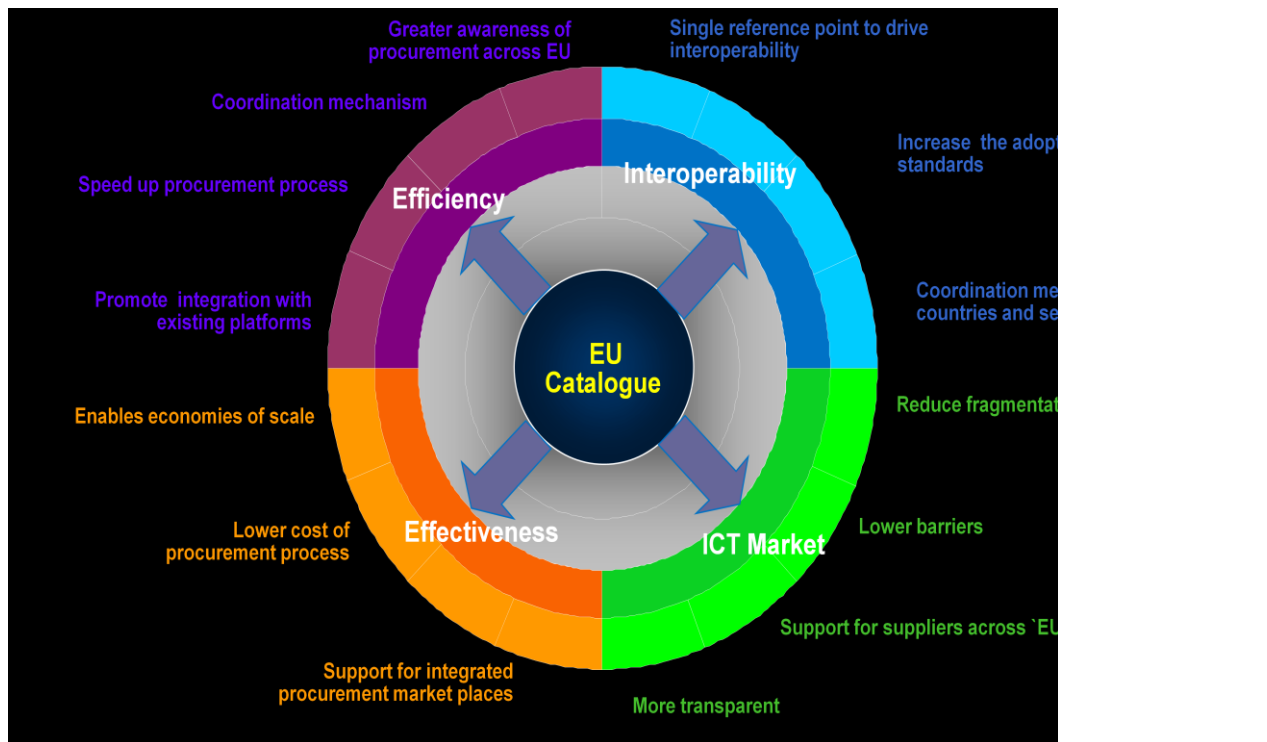
European Catalogue of Standards

Deze catalogue is aangekondigd in de Digital Single Market Strategy als instrument om meer zicht en sturing te krijgen op het gebruik van standaarden. De discussie over nut, noodzaak, vulling en regime loopt nog.

Het Forum Standaardisatie en de lijsten met open standaarden worden als één van de best practices beschouwd. BFS brengt deze Nederlandse ervaring met monitoring en adoptiebevordering actief in. De EC heeft een opdracht gegeven, met een looptijd van anderhalf jaar, om een prototype van de catalogus en een passende governance te ontwikkelen.

Doel van de studie die nu gestart is: 'supporting the development of an EU Catalogue providing a one-stop-shop for ICT standards and technical specifications':

Figuur 2: de EU Catalogue als instrument voor meer inzicht en sturing op gebruik van standaarden

eSens

BFS levert tot april nog een bijdrage aan het eSens-project waar het Ministerie van EZ een werkpakket voor leidt. eSens (Electronic Simple European Networked Services) werkt aan ICT-oplossingen en generieke bouwstenen die dienstverlening over grenzen heen mogelijk maken. e-SENS heeft op 16 februari een voorstel gepresenteerd voor een toekomstig Europees IT-governance model. Dit model moet worden gebruikt om de resultaten uit de grootschalige pilots duurzaam te waarborgen. Het model is mede gebaseerd op het BOMOS-model (beheer open standaarden).

b) Voorzieningen

Digitaal Ondernemersplein en Digipoort PI

Najaar 2015 zijn twee procedures voor het toetsen van voorzieningen gestart. Het betreft de voorzieningen Digitaal Ondernemersplein en Digipoort PI.

Het Digitaal Ondernemersplein (www.ondernemersplein.nl) is een website van de overheid voor ondernemers met informatie en met slimme verwijzingen naar transacties. Deze informatie en verwijzingen kunnen langs de businessprocessen van ondernemers aan de onderneming worden aangeboden. De kamers van Koophandel beheren deze voorziening in opdracht van het Ministerie van EZ. Eind november heeft de expertgroep plaatsgevonden. De openbare consultatie is inmiddels afgerond.

Digipoort is het elektronische postkantoor van de overheid voor bedrijven en zorgt voor een snelle en veilige bezorging van berichten. De geautomatiseerde Digipoort Procesinfrastructuur (PI) kan daarbij een deel van de processen uitvoeren, zoals validaties en bewerkingen. Logius is beheerorganisatie van deze voorziening. De [openbare consultatie](#) loopt nog tot 17 maart.

De planning is om de resultaten van beide procedures in de vergadering van 20 april voor te leggen aan het Forum.

Qiy en TrustTester

In de decembervergadering stemde het Forum in met het verzoek van de Regieraad Dienstverlening om op basis van de Toetsingsprocedure voor voorzieningen een informele analyse te doen van de afsprakenstelsels Qiy en TrustTester. Beide trajecten zijn inmiddels gestart.

c) Wet- en regelgeving

In het wetsvoorstel voor de Generieke Digitale Infrastructuur (GDI) wordt een bepaling overwogen om via Algemene Maatregel van Bestuur open standaarden van de pas toe of leg uit-lijst wettelijk verplicht te stellen. Normadressaten van deze wet zijn bestuursorganen. Volg de link naar [de brief over de uitgangspunten van de wet GDI](#) en vind de passage hierover op pagina 6. De kop op deze pagina lijkt overigens te suggereren dat het de bedoeling is om *de hele* pas toe of leg uit-lijst te verplichten. Dat is uitdrukkelijk niet het geval: het gaat om verplichting van *nader te bepalen standaarden* van de pas-toe-of-leg-uit-lijst. In de brief wordt vooruitlopend hierop gesproken over standaarden voor de toegankelijkheid van overheidswebsites (webrichtlijnen) en standaarden voor internetbeveiliging.

Wat betekent de mogelijkheid tot verplichtstelling van sommige standaarden van de pas-toe-of-leg-uit-lijst voor de inrichting en de toetsingscriteria van de huidige lijst? Dit onderwerp staat op de agenda van de Forumvergadering in april. Vooruitlopend hierop het volgende:

Verplicht gebruik krachtens pas-toe-of-leg-uit verschilt van verplicht gebruik krachtens de wet GDI.

Als je mensen wilt informeren en houden aan hun afspraken en/of verplichtingen over het gebruik van open standaarden moet je hier duidelijk naar kunnen verwijzen.

Het 'pas toe of leg uit'-beleid kent nu een worteling in wet- en regelgeving rond het moment van aanbesteding. De Rijksinstructie Inkoop ICT-diensten en ICT-producten uit 2008 bepaalt immers dat bij een aanbesteding van € 50.000 euro of meer de relevante open standaarden uitgevraagd moeten worden. Wegens zwaarwegende redenen kan hiervan worden afgeweken en dit moet gemotiveerd worden in het jaarverslag.

Het 'pas toe of leg uit'-beleid moet echter breder opgevat worden dan alleen deze juridische grondslag omdat het uiteindelijke doel *het gebruik* is van de getoetste open standaarden. Dit doel heeft vorm gekregen in verschillende bestuursakkoorden.

Het een ligt in het verlengde van het ander: de verplichting tot uitvragen van de relevante open standaarden is in het leven geroepen om het gebruik van open standaarden te stimuleren. Want uiteindelijk gaat het om het gebruik en dat is ook "de geest" van de Rijksinstructie. Maar strikt genomen is slechts het uitvragen van de relevante open standaarden krachtens pas toe of leg uit verplicht (bij een aanbesteding van € 50.000 of meer) en het gebruik niet. Althans: niet krachtens wet- of regelgeving.

De verplichting krachtens de wet GDI gaat dus in zoverre verder dan het pas toe of leg uit- beleid, dat hierdoor *het gebruik* wél verplicht gesteld wordt (nogmaals: van nader te bepalen open standaarden van de pas-toe-of-leg-uit-lijst).

In de communicatie in het algemeen, maar in het bijzonder als bestuursorganen specifiek onder de loep worden genomen (via de Monitor open standaardenbeleid of wanneer zij geroemd/ aangesproken worden *naming and shaming*) moet in eventuele discussies goed de grondslag van de verplichting voor ogen worden gehouden.

Het moet snel en eenvoudig duidelijk zijn welke standaarden nu wanneer en voor welke bestuursorganen verplicht zijn en of de verplichting voortvloeide uit een bestuursakkoord, de Rijksinstructie of uit de wet GDI.